АЛЕКСАНДРА ЂУКИЋ

ПОРТРЕТ НАРЦИСА

ГРАФИЧКИ КОЛЕКТИВ
1949
БЕОГРАД

Галерија Графичког колектива, Београд
23. фебруар - 7. март 2026.

ПОРТРЕТ НАРЦИСА

Докторска изложба „Портрет нарциса“ представља радове који су настали у току проучавања мотива нарциса као симбола, митолошког лика и појма у психологији. У овој, завршној фази истраживања, нагласак је стављен на нарцисоидни поремећај личности кроз различите уметничке приступе и медије, од апстрактних радова до портрета. Кроз серије слика и цртежа, истраживала сам тему нарциса, интроспекције, таштине и механизме манипулације. У овом циклусу радова, користим огледало као централни елемент, које не само да поставља физичке, већ и психолошке границе између стварности и њеног одраза. Огледало постаје метафора за унутрашњи свет нарциса, кроз који се препознаје напетост између постојања и илузије, стабилности и несигурности. Полиптих слика „Зид нарциса“ је носећи рад овог пројекта кроз који сам истраживала нарцисоидни поремећај као динамички процес саморефлексије и самопотврђивања, где се идентитет стално преиспитује и реконструише. Материјалност огледала у овим радовима има посебан значај, јер површина на којој се слика није неутрална ни апсорптивна попут платна, већ је активна, рефлектујућа и светлосно нестабилна. Огледало реагује на околину, мења интензитет одраза у зависности од угла светла и присуства посматрача, чиме у процес уноси елемент непредвидљивости. Огледало, као психолошки и симболички објекат, носи са собом идеју целовите, идеализоване слике „ја“. Међутим, током рада уочава се како се та привидна целовитост нарушава: сваки слој боје преко сопствене рефлексије указује на ломљивост и променљивост личног идентитета. У том визуелном прекривању и откривању, слика постаје запис унутрашњег процеса, оног који се не бави фиксирањем идеала, већ преиспитивањем механизма његовог стварања. У циклусу цртежа „Писма нарциса“ сам кроз текст желела да боље објасним динамику комуникације са особом која има нарцисоидни поремећај личности. Манипулативне методе које нарциси користе, патерни реченица којима покушавају да се „уздигну“ у односу на саговорника. Те реченице, на први поглед, могу заварати и звучати као изрази љубави, али заправо откривају манипулативну сврху.

Избор технике веза за ову серију радова је одабран због медитативног дејства које има на мене. Вез је техника која захтева време, прецизност и сталну пажњу, што ми је омогућило да успоставим врсту контакта са материјалом и мотивом. Кроз сам процес веза, који је спор и пажљив, осећала сам се као да се мирим са оним што исписујем. Тиме истичем контраст тешких и негативних емоција које изазивају реченице нарциса и самог процеса израде веза као симбола прихватања, осећаја мира и зацељења. Радови на изложби „Портрет нарциса“ стварани су са циљем да сами себи поставимо питања: „Да ли сам ја нарцис?“, „Да ли умем да препознам нарциса у својој околини?“, „Како се суочавамо са њима?“ и „Шта нарциса чини нарцисом?“.

Суочавање никад није пријатно, али је неопходно. Сврха ове изложбе је суочавање са нама самима и преиспитивање. Да ли се у свакоме од нас крије нарцис? Како да управљамо својим унутрашњим ЈА и шта нас то представља? Ови радови су ликовна интерпретација Јунгове приче о сопству и великом ЈА. Док се, паралелно с тим, упознајемо са ликом нарциса, плавог и тужног, који је у бити несигуран. Поредимо своју позицију у свету једног нарциса и упоређујемо шта ми видимо, а шта види он.

Александра Ђукић

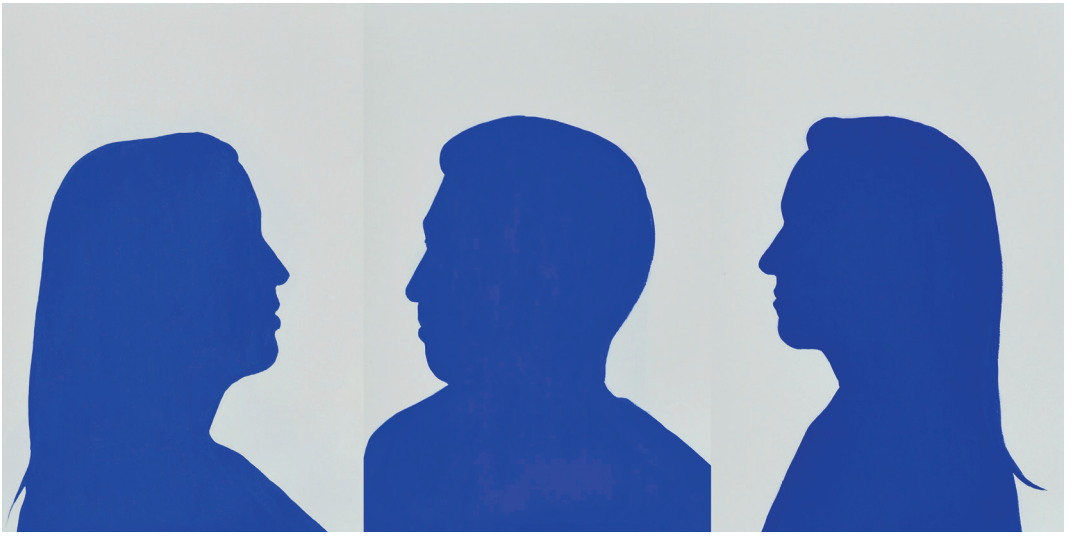

Александра Ђукић (Београд, 1997) основне и мастер академске студије завршила на Факултету ликовних уметности у Београду. Сликар – аниматор у филму „Сељаци“ пољске продукције Breakthru Films у DigitalKraft студију, 2021-2023. На Докторским уметничким студијама на Факултету ликовних уметности у Београду код ментора проф. Миливоја Павловића. Стипендиста Министарства просвете на Факултету ликовних уметности у Београду као истраживач-приправник, 2022-2025.

Самосталне изложбе:
Narcissus, Оставинска галерија, Београд, 2020; *Lent lily*, Меморијална галерија „Душан Старчевић“, Смедеревска Паланка, 2021; Candor, Галерија Степениште, Центар за ликовну културу и образовање Шуматовачка, Београд, 2021; *Blue Narcissus*, Галерија Дома омладине Београда, 2022; *Да ли си ти нарцис?*, Галерија FLU Openlab, Београд, 2024; *Све ће то нарцис позлатити*, Музеј Срема, Сремска Митровица, 2024; *Портрет нарциса*, Галерија “Чедомир Крстић”, Пирот, 2025; *Кроз димензије*, КЦ “Лаза Костић”, Сомбор, 2025.

Интернационалне изложбе:
Пулско бијенале цртежа, ХДЛУ Истре, Пула, Хрватска, 2021; *Between black and white…*, 4. Интернационално Бијенале Мале графике, Рибник, Пољска, 2021; *Women about Women 2022*, Групна изложба као део резиденцијалног програма са удругом Prizma, Брисел 2023; *Blue Circle*, Aleka's Gallery, Tsagkarada, Greecce, 2024.

Резиденцијални програми и уметничке конференције:
Rise of women 2022, Удруга Призма, Задар 2022; одржала предавање на тему *Portrait of Narcissus – Narcissus as a Symbol, Myth and Psychological Concept* на уметничкој конференцији *Art as a language* and tool, University of Rzeszow; Superexosure, КЦ Требиње, 2024; Cultural Intersections, 5th Edition of an artists in residency programme, Slovenia and Italy, 2024; Startart Residency, Међународна сарадња уметника муралиста, Брага, Португал, 2025.

Издавач: Графички колектив, Драгослава Јовановића 11, Београд; тел: (+381)3285.923;
e-mail: grafickieunet.rs; www.grafickikolektiv.org; уредник: Љиљана Ћинкул; Управни одбор: Јелена Јоцић, Владислав Ивановић, Зоран Насковски, Владимир Милановић и Љиљана Ћинкул;
штампа: Хеикон; тираж: 50